

Regels en afspraken / ordemaatregelen

1. Inleiding

In het belang van het handhaven van fatsoensnormen, orde, rust en veiligheid op school gelden regels en worden afspraken gemaakt. Zowel schooldirecteuren en onderwijspersoneel als leerlingen en hun ouders dan wel verzorgers dienen zich op de terreinen en in de gebouwen van Onderwijsgroep Amstelland aan die regels en afspraken te houden. Zij mogen met name ook niet discrimineren, pesten of agressief gedrag vertonen.

Voor schooldirecteuren en overig (onderwijs)personeel is de sanctionering van regels en afspraken geregeld in de onderwijswetgeving en de CAO Primair Onderwijs. Vergelijk bijvoorbeeld de Klachtenregeling in het onderwijs op grond waarvan ouders/verzorgers bij het bevoegd gezag van de school respectievelijk de Landelijke Klachtencommissie een klacht kunnen indienen over gedragingen en beslissingen van het bevoegd gezag, onderwijspersoneel of de permanente commissie leerlingenzorg.

Wat betreft de sanctionering van het handelen of nalaten van leerlingen en hun ouders/ verzorgers regelt de onderwijswetgeving slechts de mogelijkheid van toelating en verwijdering van leerlingen (*noot 1*). Het behoort tot de beleidsvrijheid van het bevoegd gezag van de school of en zo ja welke (nadere) ordemaatregelen het onder omstandigheden jegens leerlingen en hun ouders/ verzorgers wil nemen.

Hierna worden de binnen Onderwijsgroep Amstelland voor leerlingen en hun ouders/verzorgers geldende ordemaatregelen weergegeven. Toepassing van die ordemaatregelen zal in het merendeel van de gevallen slechts nodig zijn bij normschendingen door leerlingen. Onder uitzonderlijke omstandigheden kan echter ook het gedrag van ouders/verzorgers aanleiding vormen voor het toepassen van ordemaatregelen. Ten slotte kunnen ordemaatregelen aan de orde komen als een leerling niet geschikt is voor het onderwijs dat de school biedt.

In alle gevallen geldt dat Onderwijsgroep Amstelland door toezicht en vormen van overleg er alles aan zal doen om te voorkomen dat genoemde ordemaatregelen genomen moeten worden.

2. Informele ordemaatregelen op grond van pedagogische vrijheid / time-outmaatregel

Het valt binnen de pedagogische beleidsvrijheid van de leerkracht om corrigerend op te treden en bijvoorbeeld een leerling die stoort te waarschuwen of te berispen en zo nodig korte tijd buiten de groep te plaatsen. In geval van ernstige(r) incidenten kan de directie van de school, al dan niet op verzoek van de betrokken leerkracht een time-outmaatregel opleggen.

Voor oplegging van een time-outmaatregel gelden de volgende nadere voorwaarden:

- Ernstige incidenten kunnen aanleiding vormen voor oplegging van een time-outmaatregel met onmiddellijke ingang.
- In geval van een time-out wordt de leerling voor de rest van de dag de toegang tot de school ontzegd. De ouders/verzorgers worden zo spoedig mogelijk van het incident en de time-outmaatregel op de hoogte gebracht. *(Als de ouders niet te bereiken zijn, is het verwijderen uit de klas en opvang elders nog een oplossing.)*

- De time-out kan eenmaal worden verlengd met één schooldag. Een nog langer durende time-out kan slechts plaatsvinden in overeenstemming met de ouders/verzorgers van de betrokken leerling.
- De ouders/verzorgers worden zo spoedig mogelijk op school uitgenodigd voor een gesprek. Hierbij zijn de groepsleerkracht en een lid van de directie van de school aanwezig.
- Van het incident en het gesprek met de ouders/verzorgers wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt in het leerlingendossier opgeslagen en tevens aan de ouders/verzorgers overhandigd dan wel toegezonden.
- De time-out maatregel wordt na toepassing schriftelijk gemeld aan het bevoegd gezag.

3. Formele ordemaatregelen / schorsing en verwijdering

Het behoort tot de beleidsvrijheid van de school te bepalen of en in welk geval tot formele schorsing van een leerling wordt besloten.

Gelet op het door de school te beschermen belang van de jeugdige leerling bij het verkrijgen van basisonderwijs, meer specifiek zijn belang bij een ononderbroken ontwikkelingsproces, geldt tegelijkertijd dat de school terughoudend dient te zijn bij het toepassen van schorsing. Voor zover de school er desondanks toe overgaat een leerling te schorsen, mogen aan de motivering en de proportionaliteit zwaarwegende eisen worden gesteld waarbij met name het belang dat de leerling heeft bij voortgang van onderwijs dient te worden afgewogen.

Het is in het algemeen zeer onwenselijk dat een leerling voor een periode langer een week de toegang tot de school wordt ontzegd. Een langer durende ontzegging van de toegang tot de school is slechts gerechtvaardigd onder uitzonderlijke omstandigheden, bijvoorbeeld wanneer de veiligheid en/of de onderwijskundige voortgang van de school in het gedrang komt en/of schorsing hangende een procedure tot verwijdering geboden is.

Voor schorsing gelden de volgende nadere voorwaarden:

- Het bevoegd gezag van de school wordt voorafgaand aan de schorsing in kennis gesteld van de voorgenomen schorsing en om goedkeuring gevraagd.
- Gedurende de schorsing wordt de leerling de toegang tot de school ontzegd. Voor zover mogelijk worden er maatregelen getroffen waardoor de voortgang van het leerproces van de leerling gewaarborgd kan worden. Schorsing mag niet betekenen dat het doen van toetsen, zoals cito-entree of eindtoetsen, wordt belemmerd. Dit vraagt passende voorzieningen, bijvoorbeeld het tijdelijk wel tot de school toelaten voor het doen van een toets. Daarnaast kan het beschikbaar stellen van (thuis)studiemateriaal tot de mogelijkheden behoren.
- De schorsing bedraagt in beginsel maximaal één week. Een langer durende ontzegging van de toegang tot de school is slechts onder uitzonderlijke omstandigheden gerechtvaardigd.
- De betrokken ouders/verzorgers worden zo spoedig mogelijk door de directie schriftelijk van de schorsing op de hoogte gebracht en uitgenodigd voor een gesprek. Hierbij dienen nadrukkelijk oplossingsmogelijkheden te worden verkend, waarbij de mogelijkheden en de onmogelijkheden van de opvang van de leerling op de school aan de orde komen.
- Van de schorsing en het gesprek met de ouders/verzorgers wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt in het leerlingendossier opgeslagen en tevens aan de ouders/verzorgers overhandigd dan wel toegezonden.
- Het verslag wordt ter kennisgeving verstuurd aan:
 - het bevoegd gezag
 - de ambtenaar leerplichtzaken
 - de inspectie onderwijs

Voor verwijdering gelden de volgende nadere voorwaarden:

- Verwijdering van een leerling van school is een besluit van het bevoegd gezag.
- Voordat het bevoegd gezag een besluit neemt, dient het de betrokken leerkracht, de directie en de ouders/verzorgers te horen. Hiervan wordt een verslag gemaakt dat aan de ouders/verzorgers wordt overhandigd dan wel toegezonden.
- Het verslag wordt ter kennisgeving verstuurd aan:
 - de ambtenaar leerplichtzaken
 - de inspectie onderwijs
- Het bevoegd gezag informeert de ouders/verzorgers schriftelijk en met redenen over het besluit tot verwijdering, waarbij de ouders/verzorgers gewezen worden op de mogelijkheid binnen zes weken een bezwaarschrift in te dienen.
- Het bevoegd gezag is verplicht de ouders te horen over een eventueel bezwaarschrift.
- Het bevoegd gezag neemt de beslissing op bezwaar binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift.
- Definitieve verwijdering vindt niet plaats dan nadat een andere basisschool of een andere school voor speciaal onderwijs bereid is gevonden de leerling op te nemen of het bevoegd gezag aantoonbaar gedurende acht weken vergeefs heeft getracht de leerling elders geplaatst te krijgen.

4. Toegangs- en contactverbod ouders/verzorgers

Onder uitzonderlijke omstandigheden kan nodig zijn aan ouders/verzorgers een contact- en toegangsregeling dan wel -verbod op te leggen. Dit kan in beginsel alleen door het bevoegd gezag. Alvorens een dergelijke ingrijpende maatregel op te leggen, dient het bevoegd gezag de betrokken ouders/verzorgers daarover te horen. In spoedeisende gevallen kan de directie van de school vooruitlopend op de besluitvorming van het bevoegd gezag een voorlopig toegangs- en contactverbod opleggen.

Noot 1

De relevante bepalingen in de onderwijswetgeving luiden als volgt:

Artikel 40 Toelating en verwijdering van leerlingen

1. *De beslissing over toelating en verwijdering van leerlingen berust bij het bevoegd gezag.
(...)*
5. *Voordat wordt besloten tot verwijdering hoort het bevoegd gezag de betrokken groepsleraar. Definitieve verwijdering van een leerling vindt niet plaats dan nadat het bevoegd gezag ervoor heeft zorggedragen dat een andere school, een school voor speciaal onderwijs, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs bereid is de leerling toe te laten. Indien aantoonbaar gedurende 8 weken zonder succes is gezocht naar een zodanige school of instelling waarnaar kan worden verwezen, kan in afwijking van de vorige volzin tot definitieve verwijdering worden overgegaan.
(...)*

Artikel 63 Beslissingen bijzonder onderwijs inzake toelating en verwijdering en bezwaarprocedure

1. (...)
2. *Indien het bevoegd gezag van een bijzondere school op grond van artikel 40 weigert een leerling toe te laten dan wel een leerling verwijdert, deelt het de beslissing daartoe, schriftelijk en met redenen omkleed, mede door toezending of uitreiking aan de ouders. Daarbij wordt tevens de inhoud van het bepaalde in het derde lid, eerste volzin, vermeld. Voordat het bevoegd gezag van een bijzondere school op grond van dat artikellid beslist tot verwijdering van een leerling, hoort het de ouders van de leerling, onverminderd het bepaalde in dat artikellid. Het bevoegd gezag neemt de beslissing, bedoeld in de eerste volzin, zo spoedig mogelijk, met dien verstande dat de beslissing over de toelating van een leerling voor wie een leerlinggebonden budget beschikbaar is uiterlijk drie maanden na ontvangst van het verzoek tot toelating wordt genomen.*

3. *Binnen 6 weken na de mededeling, bedoeld in het tweede lid, kunnen de ouders bij het bevoegd gezag schriftelijk hun bezwaren kenbaar maken tegen de beslissing. Het bevoegd gezag beslist binnen 4 weken na ontvangst van de bezwaren. Alvorens te beslissen hoort het bevoegd gezag de ouders.*